

MÉS OCUPACIÓ, MENYS ATUR
EVOLUCIÓ DEL MERCAT DE TREBALL

MÉS OCUPACIÓ, MENYS ATUR

menys atur

menys atur
més ocupació

més ocupació

MÉS OCUPACIÓ, MENYS ATUR
EVOLUCIÓ DEL MERCAT DE TREBALL

**Govern
de les Illes Balears**

L'EDITA:

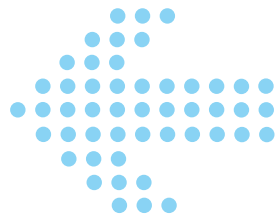
Conselleria de Treball i Formació

Servei d'Ocupació de les Illes Balears

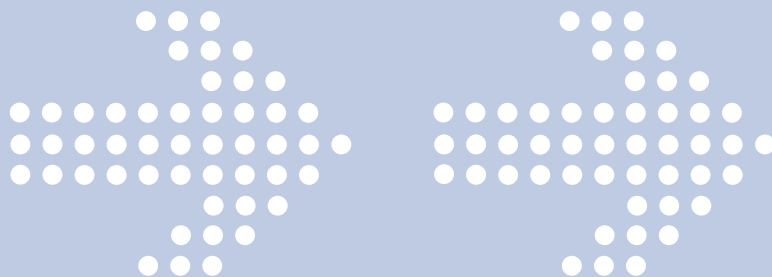
Disseny: Cent&ment comunicació sl

Fotografia: Arxiu gràfic

Dipòsit Legal: PM 000/2007

ÍNDEX DE CONTINGUTS

1) L'evolució del mercat laboral a les Illes Balears en els darrers 10 anys	13
1.1) Evolució de l'ocupació	14
1.2) Evolució de l'atur	16
1.3) Evolució del mercat laboral per sectors	17
1.4) Les Illes Balears en el context d'Espanya	19
1.5) Caracterització de la població laboral en els darrers 10 anys	20
2) Els col·lectius preferents	22
2.1) Les persones amb discapacitat i la seva relació amb el món laboral	23
2.2) L'activitat femenina com element clau	27
2.3) Els joves i la seva incorporació al mercat laboral	29
2.4) L'arribada massiva de treballadors estrangers	31
2.5) Els majors de 55 anys en el mercat de treball balear	33
3) La contractació laboral al llarg dels darrers 10 anys	35
4) La salut laboral de les Illes Balears en els darrers 10 anys	39
4.1) L'evolució de la salut laboral a les Illes Balears	39
4.2) El perfil de la salut laboral a les Illes Balears	41
5) La convergència amb Europa	45

Cristóbal Huguet Sintes
Conseller de Treball i Formació

PRESENTACIÓ

En el transcurs d'aquesta legislatura, el mercat laboral de les Illes Balears ha experimentat una evolució molt positiva no solament perquè s'ha recuperat la tendència a l'alça de creació de nous llocs de treball, sinó també pel fet que s'hagi trencat el ritme d'increment de l'atur iniciat al setembre de 2000, fins al punt que avui les Illes Balears tornen a situar-se entre les comunitats que generen més ocupació i on més davalla l'atur.

Aquesta bona marxa dels indicadors d'ocupació i d'atur ve acompanyada d'un augment molt important de la contractació indefinida: el 2006, les Illes Balears varen ser la tercera comunitat, després de Madrid i de Catalunya, on més contractes indefinits es varen subscriure, tot i el caràcter estacional de la nostra economia.

Entre els anys 2004, 2005 i 2006 hem de parlar d'una mitjana de més de 48.000 nous llocs de treball generats; el més important, però, és que aquesta creació de feina ha anat acompanyada d'una reducció del nombre de persones desocupades, de manera que s'ha trencat l'augment de l'atur que va començar al setembre de 2000 i que s'ha prolongat fins al 2004.

Més llocs de treball, de més qualitat, més estables i més segurs. Aquest és el resum del balanç de la present legislatura que fa el Govern de les Illes Balears, el qual no ha estalviat esforços per acostar la nostra comunitat a la plena ocupació, conscient que el treball, la salut i la formació són alguns dels principals drets de totes les persones i un mecanisme d'integració social.

CONTRACTACIÓ INDEFINIDA

La contractació indefinida a les Illes Balears ha registrat un augment molt important durant els darrers anys. La nostra comunitat, tot i el seu caràcter estacional, s'ha situat, després de Madrid i de Barcelona, en el tercer lloc amb més percentatge de contractació indefinida, fins al punt que en els tres primers mesos de 2007 el 15,9% dels contractes han estat indefinits, davant el 13,5% d'Espanya. Durant els anys 2004, 2005 i 2006 s'ha registrat a les Illes un total de 142.367 contractes indefinits; en els anys 2000, 2001 i 2002 se'n van registrar 107.454.

COL·LECTIUS PREFERENTS

Aquest augment de l'ocupació i aquesta davallada de l'atur es produeixen en col·lectius que portaven anys immersos en una tendència negativa. És el cas del de les dones i del dels joves. Les dones encapçalen, de nou, la creació de llocs de treball a les Illes Balears i la seva ocupació creix per damunt de la dels homes; a més, l'atur femení va registrar el 2006 el primer descens des de l'any 2000. Quant als joves, avui podem parlar novament de creació d'ocupació després de la pèrdua de llocs de treball que va tenir lloc els anys 2002, 2003 i 2004.

Pel que fa a les persones amb discapacitat, l'anàlisi dels contractes ens posa damunt la taula un augment significatiu de la contractació i, a més, i això és realment important, el fet que aquest augment té lloc de manera especial en l'empresa ordinària. De 612 contractes subscrits per persones amb discapacitat el 2002 s'ha passat a 1.091 el passat any 2006.

DIÀLEG I CONCERTACIÓ

La confiança dels empresaris i el comportament dialogant i responsable dels agents econòmics i

socials han estat clau per tornar a situar la nostra comunitat en un lloc capdavanter en creació de riquesa i, sobretot, de llocs de treball i en reducció de l'atur. El Govern, per la seva part, ha propiciat el diàleg i els acords amb les patronals i els sindicats i ha fet una aposta decidida en inversions per disposar d'unes infraestructures modernes i necessàries, com també de dotacions d'equipaments imprescindibles en matèria sanitària, sociosanitària, educativa, cultural, esportiva i d'oci.

El diàleg constant entre Govern i patronals i sindicats ha permès fruits molt importants, com ara el primer Pla d'Ocupació de les Illes Balears, els pactes locals d'ocupació i els plans de prevenció de riscos laborals.

CONFLICTES HISTÒRICS

Aquest diàleg i aquesta negociació constants amb els empresaris i els treballadors, juntament amb la bona sintonia amb les patronals i els sindicats, ha possibilitat la resolució de problemes laborals heretats, com per exemple els casos de Majorica, l'hotel Galatzó i Yanko. Així mateix, s'ha donat un impuls decisiu al Tribunal d'Arbitratge i Mediació de les Illes Balears (TAMIB), partint del convenciment que són els mateixos afectats —treballadors i empresaris— els que millor poden resoldre les seves diferències —a més, d'una forma àgil i ràpida.

FORMACIÓ

El Govern de les Illes Balears, per mitjà de la Conselleria de Treball i Formació, ha desenvolupat diferents iniciatives per estimular la formació i la contractació indefinida i per millorar les competències professionals dels treballadors: de programes com el Pla Europa i «Europa al teu aire» per perfeccionar idiomes a l'estranger, se n'han beneficiat més de 1.800 joves; més de 50.000 treballadors, ocupats i en situació d'atur, es beneficien anualment de l'oferta formativa gratuïta que

ofereixen la Conselleria de Treball i Formació i el SOIB; la contractació indefinida de joves compta amb un aval de 3.000 euros amb l'objectiu de fomentar-la; s'ha creat el Centre Nacional de Formació del Mar, i avui la formació té un reconeixement oficial amb l'expedició de certificats de professionalitat.

IGUALTAT I CONCILIACIÓ

En l'anomenat estat del benestar, la conciliació de la vida laboral i la familiar és una prioritat clara. En els darrers quatre anys, la Conselleria de Treball i Formació ha multiplicat per cinc els ajuts econòmics destinats a compensar la reducció de la jornada laboral d'aquells treballadors que han d'atendre fills menors o persones dependents.

Amb l'objectiu de promoure la igualtat de tots els ciutadans per accedir al mercat de treball, mitjançant la Iniciativa Comunitària Equal lideram set projectes europeus encaminats a innovar en mesures i accions per combatre les desigualtats i les discriminacions en el mercat de treball. Els projectes compten amb un pressupost de 15 milions d'euros i hi participen més de 50 entitats.

TREBALLADORS FIXOS DISCONTINUS

A més, amb l'impuls del Govern de les Illes Balears, els treballadors fixos discontinus majors de 52 anys cotitzen a la Seguretat Social també durant tot el període d'inactivitat, la qual cosa incidirà en l'augment de la quantia de la seva jubilació futura.

SALUT LABORAL

En col·laboració amb sindicats i patronals, treballadors i empresaris, i a través de la Fundación Laboral de la Construcción i de la Fundació per a la Prevenció a l'Hoteleria, s'han desenvolupat importants campanyes informatives que han per-

mès reduir la incidència dels accidents en els sectors respectius. En el transcurs del darrer any, els accidents mortals han davallat un 30% i els greus, un 16%, encara que entre tots hem de continuar treballant per impulsar la informació, la formació, la prevenció de riscos i la conscienciació com a eines útils i eficaces en la reducció de la sinistralitat laboral.

Aquestes dades d'ocupació i d'atur situen les Illes Balears en el primer lloc d'Espanya pel que fa a les taxes d'activitat i d'ocupació i, per tant, en una posició privilegiada per assolir els objectius marcats en la cimera de Lisboa per aconseguir la convergència amb Europa i per mirar el futur amb il·lusió i optimisme.

Cristóbal Huguet Sintes
Conseller de Treball i Formació

Signatura del Pla d'Ocupació
de les Illes Balears
29 de juliol de 2005

1) L'EVOLUCIÓ DEL MERCAT LABORAL A LES ILLES BALEARS EN ELS DARRERS 10 ANYS

 La nostra comunitat ha experimentat els darrers deu anys un creixement econòmic sense precedents amb una repercussió molt directa en el nostre mercat laboral. Això no obstant, l'evolució del mercat laboral en aquests anys no ha estat sempre homogènia i els creixements actuals d'ocupació, per sobre els 20.000 nous llocs de feina anuals, contrasten amb els 6.276, 1.879 i 6.809 que es varen crear els anys 2002, 2003 i també l'any 2004, encara que aquest darrer any ja es detecta una recuperació.

Paral·lelament a l'ocupació, es mou el registre de l'atur. La tendència a la baixa del nombre de persones desocupades —que va permetre assolir a finals dels noranta xifres per sota els 30.000 desocupats— es va rompre en el mes de setembre del 2000 fins al punt que els anys 2002 i 2003 es tancaren amb creixements de l'atur per damunt del 15% i 9%, respectivament. Aquesta tendència es començà a invertir l'any 2004, i els dos darrers anys el nombre de persones desocupades ha davallat en 3.193 persones.

La bona marxa dels indicadors del mercat laboral de les Illes Balears als darrers anys és paral·lela a l'evolució del Producte Interior Brut (PIB). La nostra comunitat ocupa el primer lloc en el conjunt espanyol, en termes de PIB per càpita i de comportament del mercat laboral, gràcies a la posada en marxa

Taula: Evolució mensual del total de treballadors en alta a la Seguretat Social a les Illes Balears, 1996-2007

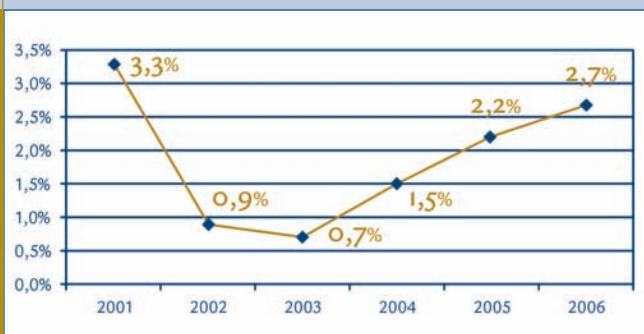
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gener	248.511	257.578	270.676	292.346	318.091	334.438	342.738	346.520	350.844	359.519	386.369	400.648
Febrer	254.579	262.823	279.026	302.298	326.275	344.242	351.927	353.031	360.467	368.372	394.963	411.034
Març	362.791	376.387	393.699	415.274	439.617	461.018	467.941	461.465	470.865	481.909	498.405	491.633
Abril	283.407	298.938	318.720	336.800	370.076	387.020	389.495	393.026	396.947	407.695	441.365	
Maig	313.112	323.117	346.204	367.923	398.443	417.452	423.625	426.803	431.104	448.501	474.942	
Juny	322.845	337.129	360.581	384.743	410.441	429.965	436.419	437.887	442.731	470.352	487.144	
Juliol	327.249	342.059	365.132	391.405	417.567	433.669	439.701	443.296	450.468	482.111	494.798	
Agost	326.809	342.747	364.203	386.156	413.472	424.231	437.304	438.017	442.754	475.944	488.929	
Setembre	319.072	335.278	359.152	381.439	411.508	420.671	427.456	424.313	430.346	462.847	482.902	
Octubre	283.927	298.167	333.003	368.475	367.658	373.758	378.851	382.199	395.014	421.630	432.896	
Novembre	360.415	373.875	394.728	318.055	337.095	346.089	353.029	356.740	363.149	393.022	403.376	
Desembre	255.295	267.228	288.384	311.307	339.520	339.207	343.581	346.387	356.645	385.049	392.264	
Mijana	288.218	301.277	322.792	346.352	369.821	384.313	390.589	392.469	399.278	421.246	441.279	

Taula: Evolució atur registrat a Balears SISPE 1996-2007

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gener	53.444	47.631	47.589	44.126	41.264	42.974	45.181	48.708	50.004	51.458	48.036	46.824
Febrer	51.538	46.619	45.449	41.599	39.318	39.329	43.934	47.114	47.829	47.858	45.193	43.353
Març	49.765	44.049	42.183	37.294	36.128	36.715	40.466	46.092	45.134	44.910	42.231	39.855
Abril	44.562	39.104	34.675	30.778	28.619	28.858	35.470	38.893	39.291	39.709	35.070	
Maig	33.875	30.107	25.417	21.195	20.088	21.440	26.554	30.341	30.984	29.544	28.259	
Juny	31.078	27.708	23.047	19.475	18.933	20.475	25.146	28.762	29.496	27.756	26.544	
Juliol	29.366	26.088	21.906	18.711	18.449	20.724	24.881	28.960	29.447	28.156	26.932	
Agost	28.573	25.649	21.630	18.778	18.649	21.563	25.645	29.623	30.388	29.248	28.338	
Setembre	29.293	26.458	22.133	19.097	19.126	21.811	26.866	30.560	31.116	29.362	28.725	
Octubre	35.997	33.015	28.109	24.064	24.731	27.225	33.400	37.027	36.563	35.198	33.704	
Novembre	46.841	46.932	42.926	40.617	41.890	43.583	48.314	49.478	50.408	47.996	44.490	
Desembre	48.043	48.080	44.343	41.290	42.337	44.300	49.017	50.415	51.260	48.903	46.284	
Mijana	40.240	36.787	33.384	29.254	29.130	30.750	35.406	38.832	39.327	38.340	36.134	

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals

Taxa de creixement del PIB a les Balears 2001-2006

Font: Informe conjuntura econòmica.
Direcció General d'Economia

d'un model de creixement basat en unes taxes d'ocupació majors que a la resta d'Espanya, la qual cosa ha repercutit molt positivament sobre els nivells de producció de la regió. No obstant això, igual que l'evolució de l'ocupació i de l'atur, el creixement del PIB no ha estat constant i, si n'analitzem l'evolució, podem veure el creixement menor registrat els anys 2002 i 2003 amb una lleugera millora a partir de l'any 2004, per tancar els anys 2005 i 2006 amb un clar repunt.

Si s'analitza el creixement del PIB per sectors a les Illes Balears, durant l'any 2005 (darrer període disponible), el sector amb un creixement major fou el de serveis amb una taxa del 2,2%. A aquest, el segueixen el sector agrari-pesquer, amb un 2,1%, i el sector de la construcció, amb una taxa del 2%. El mateix any, el sector que va experimentar un creixement menor fou el sector industrial, amb una taxa de l'1,2%

1.1) EVOLUCIÓ DE L'OCUPACIÓ

Des del 1996 fins a l'any 2006, més de cent quaranta-vuit mil persones s'han incorporat al mercat laboral. La població activa de les Illes Balears ha experimentat un creixement històric. D'una mitjana de població activa de 328.458 persones el 1996 s'ha passat a una mitjana de 477.413 l'any 2006. Un total de 148.955 persones s'han incorporat al món del treball en deu anys. Aquest augment de la població laboral ha estat possible gràcies al creixement de la demanda turística que ha repercutit molt directament sobre la població ocupada. De forma general, també es viu un procés d'expansió de les taxes d'activitat i d'ocupació. I no podem oblidar que Balears és la comunitat autònoma on més ha augmentat la població en el darrer període intercensal (1991-2001), un 18,7%, augment molt superior a la mitjana estatal (5,1%).

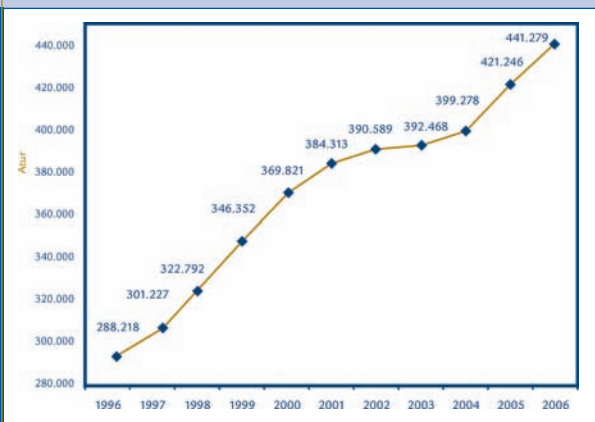
Aquest creixement de la població activa ha tingut lloc gràcies a l'important augment de l'ocupació. De fet, la població ocupada ha passat de 288.218 de mitjana el 1996 a 441.279 de mitjana el 2006. Són 153.061 persones ocupades més. La població desocupada, per la seva banda, ha passat d'una mitjana de 40.240, l'any 1996, a 36.134 de mitjana el 2006. Són 4.106 persones desocupades menys que fa deu anys.

Però, aquest creixement de la població activa i de la població ocupada no ha estat constant tots aquests anys. És a dir, en aquest període expansiu es produeixen diversos subcicles, ja que entre 1994 i 1997 les taxes de creixement de la població ocupada són moderades, mentre que entre 1998 i 2000 presenta unes taxes intenses. En aquesta etapa han confluït, com a factors que han afavorit el manteniment del cicle, el creixement de la demanda turística moderat i l'increment que ha experimentat la construcció. I és aquest darrer, el factor que explica les altes taxes de creixement experimentades per la població afiliada (sobretot, la població autònoma).

Al contrari, entre els anys 2001 i 2003, es donà un creixement de la població ocupada que no fou suficient per reduir el nombre de desocupats, que, precisament, registrà augments significatius i, fins a la data, desconeguts en aquestes illes. Així, els augments històrics de les persones ocupades entre els anys 1994 i 2000 donaren pas, als anys 2001, 2002 i 2003, a un alentiment en la creació de nous llocs de feina, que per a l'any 2003 es xifren en 1.880.

A partir de l'any 2004 l'ocupació torna a recuperar-se i l'any es tanca amb 6.809 ocupats més que el 2003. Entre els anys 2000 i

Evolució de l'atur i l'ocupació a les Illes Balears 1996-2006

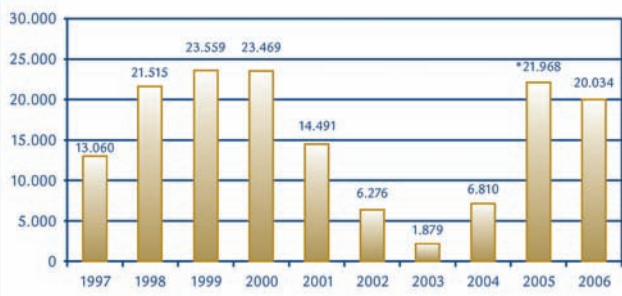
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

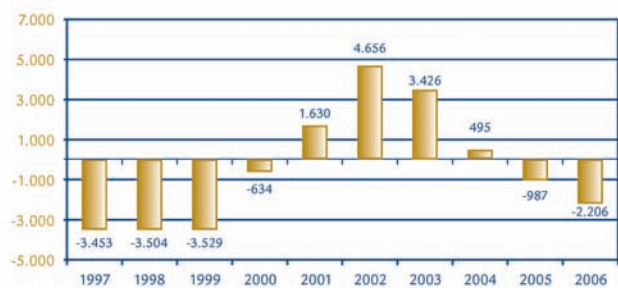
Evolució de les variacions absolutes anuals de l'ocupació a les Illes Balears 1997-2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

*Nota: L'any 2005 es dona el procés extraordinari de regularització de treballadors estrangers.

Evolució de les variacions absolutes anuals de l'atur a les Illes Balears 1997-2006

Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

2004s'han generat 48.810 nous llocs de feina i s'ha recuperat el dinamisme de finals dels noranta. L'any 2005 es va registrar un increment percentual del 5,5% en el nombre d'ocupats, l'any 2006 aquest increment també ha estat notable i s'ha tancat l'any amb una taxa de creixement del 4,8%.

1.2) EVOLUCIÓ DE L'ATUR

Aquest comportament de l'ocupació mostra un comportament paral·lel en l'atur. Fins a l'any 1999 el descens de l'atur és vertiginós. Dels 40.240 desocupats de mitjana, el 1996, es va passar a 29.754 de mitjana l'any 1999. Es a dir, fins a l'any 1999 al temps que es creaven nous llocs de feina es reduïa el nombre de desocupats. A partir de setembre de l'any 2000, aquesta tendència es trenca i s'inicia una dinàmica d'augment del nombre de persones desocupades que s'ha perllongat fins a finals del 2004.

Durant els anys 2000 i 2001 l'atur experimenta augments, especialment significatius seran els dels anys 2002 i 2003 amb 4.656 desocupats i 3.426 desocupats més de mitjana, respectivament. L'any 2004, quan la creació d'ocupació es comença a recuperar (6.810 nous llocs de feina generats), el creixement de l'atur va ser menor al dels anys anterior (495 aturats més). D'altra banda, durant l'any 2005 es consolida el canvi de tendència i es tanca amb un balanç força positiu: 21.968 ocupats més i 987 aturats menys.

Es dona, per tant, un canvi de tendència respecte als darrers anys ja que l'ocupació registra un nou impuls i se situa considerablement per sobre les dades registrades anys anteriors i amb un increment percentual del 5,5% respecte a l'any 2004. En conseqüència, es registra un alentiment del creixement de l'atur que experi-

menta la major baixada des de l'any 1999. L'any 2006 es consolida aquest canvi de tendència, amb un augment de l'ocupació del 4,8% i una reducció de l'atur del 5,8% (-2.206).

1.3) EVOLUCIÓ DEL MERCAT LABORAL PER SECTORS

L'anàlisi per sectors corrobora les característiques comentades anteriorment pel que fa al pes dels serveis i, sobretot, de l'activitat turística a Balears. Si ens fixam en els darrers 70 anys l'estructura productiva de la nostra comunitat autònoma ha canviat substancialment, amb una pèrdua de gairebé 26 punts de l'agricultura i la pesca i de la indústria (13,7%), en benefici dels serveis (35,4 punts) i de la construcció (4,1 punts). És a dir, al llarg dels darrers cinquanta anys el motor del creixement balear ha estat el turisme i la construcció.

L'estructura productiva de les Balears, marca una clara terciarització de l'economia balear. Segons dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social per a l'any 2006, el 76,1% del total de treballadors en alta laboral es concentren en el sector serveis. D'altra banda, Balears té un teixit industrial poc consolidat i així ho demostra el fet que només un 7,1% dels treballadors en alta laboral facin feina en aquest sector, enfront del 14,8% que hi treballen al conjunt de l'Estat.

El sector de la construcció és el segon sector amb més importància a les Illes, amb un 14,9% del total de treballadors. Finalment, el sector agrari té un pes residual, ja que només un 1,8% del total de treballadors il·lencs es concentra en activitats agràries i pesqueres.

Si ho perfilam un poc més i feim l'anàlisi segons les activitats econòmiques, observam que l'activitat hotelera a les Illes Balears aglu-

Sa mostra de la construcció
20 d'abril de 2007

Creixement de l'ocupació per sectors d'activitat, Illes Balears (2000-2006)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Agricultura	9.974	9.628	9.512	9.634	9.750	9.962	9.518
Indústria	32.038	32.417	32.069	31.537	30.998	31.186	31.484
Construcció	53.190	56.470	58.015	55.849	55.292	60.315	65.780
Serveis	274.619	285.276	290.993	295.448	303.238	319.783	334.499
Total	369.821	383.790	390.589	392.469	399.278	421.246	441.279

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

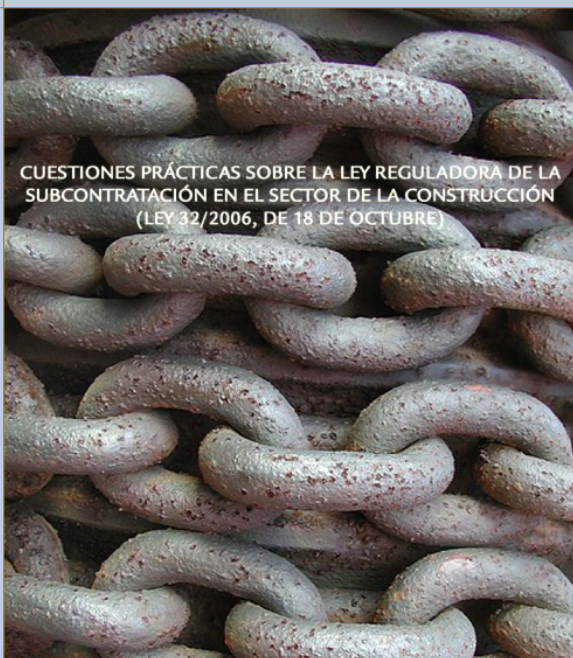
tina el 17,5% del total de treballadors assalariats (dades del 2006), enfront del 6,5% del conjunt de l'Estat.

Si sumam el pes de les dues activitats més importants a les illes, com són l'hoteleria i la construcció, veim que el 32,2% del total d'assalariats es concentra en aquestes activitats. És a dir, 1 de cada 3 treballadors assalariats de Balears fa feina en l'activitat hotelera o en la construcció.

Aquesta poca diversificació econòmica de les Illes fa que el teixit productiu sigui molt sensible a qualsevol petita variació, ja que el turisme depèn molt de les fluctuacions que pateixen les economies dels països emissors. Així també, la construcció depèn en gran mesura de l'obra pública licitada, de la incidència de les possibles moratòries i dels canvis legislatius en matèria urbanística.

Si analitzam aquestes dades per sectors econòmics, veim que des de l'any 2000, l'augment en el nombre de treballadors ocupats es concentra bàsicament en el sector construcció, amb un creixement relatiu del 23,7% i en el sector serveis que registra un augment dels seus efectius laborals en un 21,8%.

El sector de la construcció que havia protagonitzat un fort cicle expansiu en la segona meitat dels noranta, i que des del 2001 fins al 2004 presenta els primers signes de desaceleració, és el sector que ha liderat el major creixement en termes d'ocupació durant l'any 2006 respecte a l'any anterior (9,1%). En referència a la indústria, la tendència baixista de la darrera dècada, quant a creació d'ocupació, s'ha capgirat en el darrer any: així el sector industrial ha crescut respecte a l'any passat en un 1%, que, encara que és baix, contrasta amb la pèrdua d'ocupació dels darrers anys a raó

CUESTIONES PRÁCTICAS SOBRE LA LEY REGULADORA DE LA SUBCONTRATACIÓN EN EL SECTOR DE LA CONSTRUCCIÓN (LEY 32/2006, DE 18 DE OCTUBRE)

<http://treballformacio.caib.es/portal>

 Govern de les Illes Balears
Conselleria de Treball i Formació

d'un 1% anual. Així doncs, des de l'any 2002 al 2004, el sector industrial va perdre efectius laborals i no és fins a l'any 2005 quan s'inverteix aquesta dinàmica, amb la creació de nous llocs de feina.

Si ens fixam en les activitats més dinàmiques del sector serveis, observam com totes presenten símptomes positius en relació al creixement respecte a l'any 2000. Així, les activitats englobades dins "sanitat i serveis" han experimentat un notable creixement durant el període estudiat (74,2%). Seguit, per ordre d'importància, de les activitats vinculades als serveis empresarials: "altres activitats empresarials" amb un increment del 63,2%, i, en tercer lloc, "l'Administració Pública, Defensa i Seguretat Social" amb un augment del 44,8% respecte a l'any 2000. I, en darrer lloc, l'activitat del "comerç al detall", que registra un creixement del 21,6%. També "l'activitat hotelera" ha registrat un creixement del 9,9%. D'altra banda, la construcció registra un creixement acumulat respecte a l'any 2000 del 26,1%.

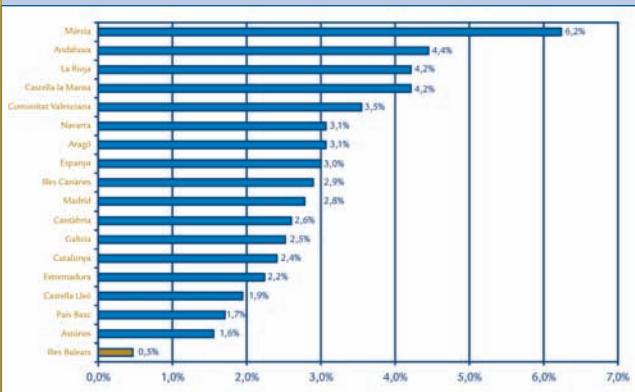
És a dir, aquestes sis activitats econòmiques concentren el 90% dels nous llocs de feina creats des de l'any 2000. És a dir, es dona un increment de l'ocupació de 58.582 llocs de feina l'any 2006 respecte a l'any 2000. De tots els nous treballadors, 52.623 es concentren en alguna de les sis activitats econòmiques esmentades anteriorment.

1.4) LES ILLES BALEARS EN EL CONTEXT D'ESPANYA

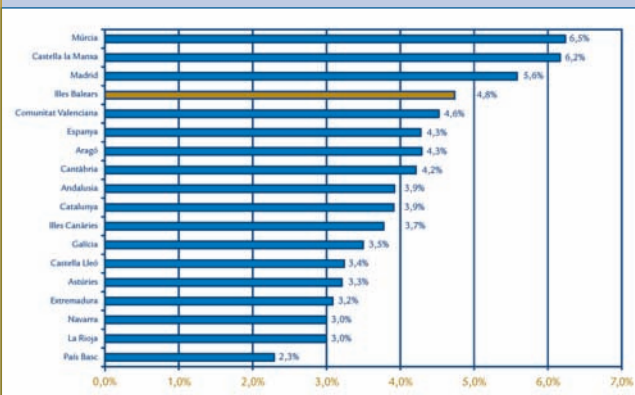
L'any 2006, les Balears va ser una de les comunitats autònomes amb l'increment relatiu del nombre de treballadors en alta laboral més alt de tot l'Estat. L'increment se situà en un 4,8%, per damunt de la mitjana estatal que va ser del 4,3%. Les Balears se situaren en quart lloc pel

Rànquing en el creixement de l'ocupació per CA 2003

Rànquing en el creixement de l'ocupació per CA 2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

que fa al rànquing de creixement de l'ocupació, per darrera de les comunitats autònomes de: Múrcia (6,6%) Castella La Manxa (6,2%), i Madrid (5,6%).

Aquesta situació contrasta amb la de l'any 2003, quan les Illes Balears es va situar com la comunitat que menys llocs de feina va crear.

L'increment en el nombre de treballadors a Espanya i a les Balears l'any 2006, respecte al 2005, es deu fonamentalment al sector de la construcció. Al conjunt d'Espanya es dona un increment del 8,7%, i a les Balears del 9,1%. Tot i això, el sector serveis també contribueix de forma important a la creació de nous llocs de treball amb un creixement per a Espanya i Balears del 5,2% i el 4,6% respectivament.

1.5) CARACTERITZACIÓ DE LA POBLACIÓ LABORAL EN ELS DARRERS 10 ANYS

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA), la població activa a les Balears ha crescut en 10 anys en 192.100 mil persones, un 56,8%. A Espanya el creixement de població activa és del 30,7%, les Balears juntament amb Canàries (52,3%) són les comunitats autònomes que registren els increments majors. D'altra banda, la població ocupada a les Balears en els darrers 10 anys ha crescut en 203.100 persones que, en termes relatius, suposa un 69,3%. En el conjunt de l'Estat el creixement de població ocupada és del 53,4%, les Balears són la tercera comunitat autònoma amb l'increment més important de població ocupada, per darrere de Múrcia (79,7%) i Canàries (72,3%).

El sector econòmic que ha registrat un increment major de població ocupada ha estat la

Taxes d'activitat, ocupació i atur segons Comunitat Autònoma, mitjana 2006

Rànquing de la taxa d'activitat segons CA, 2006		Rànquing de la taxa d'ocupació segons CA, 2006		Rànquing de la taxa d'atur segons CA, 2006	
Illes Balears	64,11	Illes Balears	56,96	Navarra	5,31
Madrid	63,56	Madrid	59,51	Aragó	5,55
Catalunya	62,17	Catalunya	58,07	La Rioja	6,17
Canàries	61,03	Navarra	57,45	Madrid	6,37
Navarra	60,67	La Rioja	55,81	Illes Balears	6,51
Com Valenciana	59,62	Com Valenciana	54,63	Cantàbria	6,57
La Rioja	59,48	Múrcia	54,35	Catalunya	6,60
Múrcia	58,98	País Basc	54,02	País Basc	6,97
Espanya	58,33	Canàries	53,90	Múrcia	7,85
País Basc	58,07	Aragó	53,45	Castella i Lleó	8,12
Aragó	56,59	Espanya	53,36	Com Valenciana	8,37
Andalusia	55,32	Cantàbria	51,69	Galícia	8,48
Cantàbria	55,32	Castella-la Manxa	50,18	Espanya	8,51
Castella-la Manxa	55,03	Galícia	49,07	Castella-la Manxa	8,81
Galícia	53,61	Castella i Lleó	48,78	Astúries	9,32
Castella i Lleó	53,09	Andalusia	48,30	Canàries	11,68
Extremadura	51,58	Astúries	45,21	Extremadura	13,43
Astúries	49,58	Extremadura	44,65	Andalusia	13,44

Font: INE-EPA.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

construcció, amb un increment relatiu del 141,8%; seguida de serveis, amb un 72,7%; agricultura, amb un 33,1%, i, finalment, el sector industrial creix en 3,6%.

La població aturada a les Balears ha reduït els seus efectius en més de 10 mil, en termes relatius suposa una reducció del 24,2%. A l'Estat el descens de l'atur en aquests 10 anys ha estat més acusat, ja que ha suposat una reducció del 49,6%. Hem de tenir en compte que per al conjunt de l'Estat la taxa d'atur, l'any 1996, era del 22,1%, mentre que a Balears se situava en el 13,4%. Actualment, les taxes d'atur d'Espanya i de les Illes Balears són del 8,5% i 6,5%, respectivament.

Els sectors econòmics que han vist reduir la seva població aturada han estat el sector industrial (-81,6%) i el sector serveis (-13,1%);

això no obstant, el sector de la construcció ha augmentat els seus aturats en un 31,3%.

Segons dades de l'EPA, les Balears han registrat durant l'any 2006 les taxes d'activitat i ocupació més elevades per al conjunt de l'Estat. Així doncs, durant aquest darrer any la taxa d'activitat s'ha situat en el 64,1% quan la mitjana espanyola ha estat del 58,3%. La taxa d'ocupació va ser, també, la més alta, gairebé del 60%, mentre que la mitjana espanyola fou del 53,4%. Pel que fa a la taxa d'atur, les Balears se situaren com la cinquena comunitat amb la taxa d'atur més baixa (6,5%) a 3 punts per davall de la mitjana espanyola que fou del 8,5%.

Aquestes taxes situen les Illes Balears en una situació avantatjosa, respecte a la resta de comunitats, a l'hora d'assolir els objectius de Lisboa.

Centre ocupacional ISLA. Projecte Equal IB Envol
cofinançat per la Conselleria de Treball i Formació
i el Fons Social Europeu

2) ELS COL·LECTIUS PREFERENTS

questa bona evolució del mercat laboral s'ha fet sentir també en els col·lectius que més dificultats tenen com són les dones, els joves, els immigrants, les persones amb discapacitat, les persones en risc d'exclusió social, etc.

En aquest sentit, el Govern de les Illes Balears, a través de la Conselleria de Treball i Formació i del SOIB, han posat en marxa itineraris individuals i personalitzats d'ajuda a les persones que més dificultats tenen en el seu procés d'inserció laboral.

Els itineraris integrats d'inserció són els projectes que s'adrecen a persones amb discapacitats, risc d'exclusió i immigrants que compten amb un servei d'orientació específic, complementat amb accions de suport a la inserció que contribueixen a possibilitar la inserció dels usuaris.

2.1) LES PERSONES AMB DISCAPACITAT I LA SEVA RELACIÓ AMB EL MÓN LABORAL

Segons les dades facilitades pel Centre Base de Minusvàlids, al mes de juliol del 2006 hi havia 59.375 registres en la base de dades corresponent a les persones amb discapacitat que han passat pels serveis de diagnòstic del Centre Base i que tenen un grau de discapacitat igual o superior al 33%.

Podem comparar aquestes dades amb les de l'any 2000, a partir de l'estudi "Les persones amb minusvalideses a les Illes Balears", en el qual es fa una explotació d'aquesta mateixa base de dades en data 30 d'abril del 1999. En aquest estudi es parla d'un total de 25.150 persones, mentre que al mes de juliol del 2006, com hem dit, el total és de 59.375 persones, cosa que significa un increment de 34.225 persones en set anys. Aquest augment es pot explicar, molt probablement, per una sensibilització més acusada de la gent a recórrer a serveis d'orientació i de diagnòstic, ja que no creim que hagi augmentat la incidència de discapacitats a un ritme tan elevat.

El treball és el principal mecanisme d'integració social per a la majoria de la població. L'accés al treball constitueix un procés cabdal per aconseguir el màxim grau d'autonomia i d'independència per a les persones. L'exclusió del treball significa estar al marge del principal sistema de distribució de rendes, del mercat de treball. El treball és un dels factors primordials que faciliten a la persona una plena normalització social.

Les dades que s'analitzen en aquest document, corresponen a l'Enquesta de discapacitats, deficiències i estat de salut (EDDES 99), elaborada per l'Institut Nacional d'Estadística (INE), l'Institut de Majors i Serveis Socials (IMSERSO) i la Fundació ONCE.

Si ens fixam en la taxa d'activitat, podem observar que la mitjana espanyola per al total de població és del 32,3%, mentre que per a les Balears és del 33%. La taxa d'ocupació per a la mitjana estatal és del 23,9%; en canvi, a les Balears —segona comunitat autònoma per darrere Cantàbria (34,7%) amb la taxa d'ocupació més gran— se situa en el 30,1%. Finalment,

Grup de persones contractades per l'Ajuntament de Palma en el marc de la convocatòria de subvencions per a corporacions locals de l'any 2006 del SOIB

si tenim en compte la taxa d'atur en l'àmbit general, les Balears són la primera comunitat autònoma amb la taxa més baixa (8,7%), amb molta diferència de la resta de comunitats autònomes i a més de 17 punts per davall la taxa d'atur d'Espanya (26,1%).

Segons dades del SOIB, els contractes registrats corresponents a persones amb discapacitat han augmentat de manera sostinguda des de l'any 2002. En concret, es registraren 1.091 contractes de persones amb discapacitat durant l'any 2006 —un 78,3% més que l'any 2002.

Si feim una comparació entre els contractes registrats en centres especials d'ocupació o a través de l'empresa ordinària, hem de destacar el gran volum de contractes que es donen en aquesta darrera, tot i que en els darrers dos anys el nombre de contractes registrats en centres especials d'ocupació ha crescut notablement.

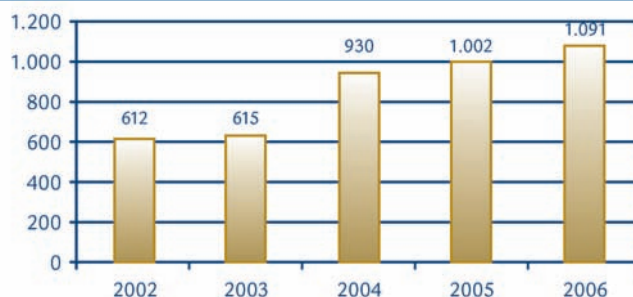
Respecte a les demandes de feina i l'atur registrat pel SOIB, han experimentat un creixement continu en els darrers sis anys, la qual cosa mostra una evolució positiva respecte a la incorporació de persones amb discapacitat en el nostre mercat de treball.

Si ens centram en el nombre de demandes registrades en aquests darrers anys, observam en la taula que des de l'any 2000 el nombre total de demandes ha crescut en 406, ja que s'ha passat de 557 demandes de feina l'any 2000 a 963 l'any 2006 —en termes relatius això significa un increment del 72,9%. D'altra banda, respecte a les persones aturades amb discapacitat, hi ha un increment en termes absoluts de 302; es passa de 254 persones aturades l'any 2000 a 556 l'any 2006 (en termes per

Contractes registrats a persones amb discapacitat segons tipus d'empresa a les Balears (2002-2006)

	2002		2003		2004		2005		2006	
Centres especials d'ocupació	112	18,3%	76	12,4%	184	19,8%	331	33,0%	319	29,2%
Empresa ordinària	500	81,7%	539	87,6%	746	80,2%	671	67,0%	772	70,8%
Total	612	100,0%	615	100,0%	930	100,0%	1.002	100,0%	1.091	100,0%

Contractes registrats a persones amb discapacitat a les Balears (2002-2006)

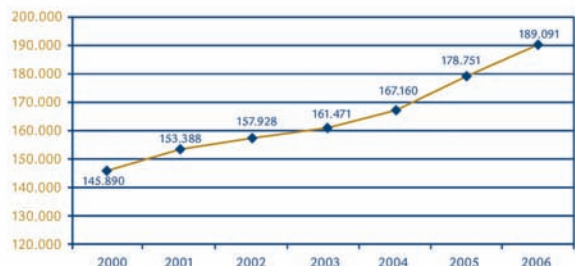

Evolució del nombre de demandants totals i aturats de les persones amb discapacitat a les Balears (2000-2006)

	Demandants totals	Demandants aturats
2000	557	254
2001	623	295
2002	721	346
2003	873	409
2004	999	490
2005	969	572
2006	963	556

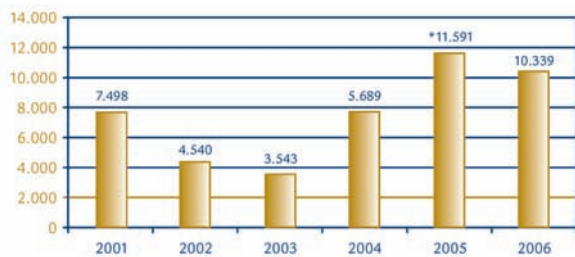
Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Evolució de les dones d'alta a la seguretat social, 2000-2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Variacions absolutes anuals de les dones d'alta a la seguretat social 2000-2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

*Nota: L'any 2005 es dona el procés extraordinari de regularització de treballadors estrangers.

centuals, parlem d'un increment del 118,9%). Aquest fet demostra la major participació de les persones amb discapacitat en el mercat laboral i la recerca de feina a través dels serveis públics d'ocupació com a via principal d'accedir al nostre mercat de treball.

2.2) L'ACTIVITAT FEMENINA COM ELEMENT CLAU

En el cas concret de les dones, podem parlar d'un descens del nombre de dones aturades per primera vegada a les Illes Balears des de l'any 2000 i, també, d'un rècord de dones fent feina, amb una mitjana de 189.091 dones donades d'alta en la Seguretat Social el 2006. El creixement de l'ocupació entre les dones, del 2004 al 2006, ha estat de 21.930 dones més incorporades al mercat laboral, mentre que entre els anys 2000 i 2002 varen ser 12.038. Segons dades de l'EPA, les dones són el col·lectiu que experimenta un increment major de població activa en els darrers 10 anys, en concret un augment relatiu del 62,4%; mentre que els homes, tot i registrar una alta taxa d'increment, ho fan 10 punts per davall de les dones, concretament un 52,9%.

De cada cent dones en edat de treballar a les Balears n'hi ha 50 que ho fan, mentre que a Espanya aquest registre és de 42 de cada cent. Les Illes Balears són la segona comunitat amb la taxa d'ocupació femenina més alta d'Espanya.

Són també les dones les que experimenten el major augment de població ocupada, en concret un increment relatiu del 83,3%, mentre que els homes registren una taxa d'increment del 60,6%.

Segons dades de la Seguretat Social, les dones encapçalen la creació de nous llocs de treball a les Illes Balears. En el transcurs del darrer any,

2006, s'han generat a les Illes Balears 20.034 nous llocs de treball: 10.340 (51,61%) han estat ocupats per dones i 9.694 (48,39%), per homes. En els darrers sis anys s'han generat a les Illes Balears 72.213 nous llocs de treball: el 59,8% (43.201) han estat ocupats per dones.

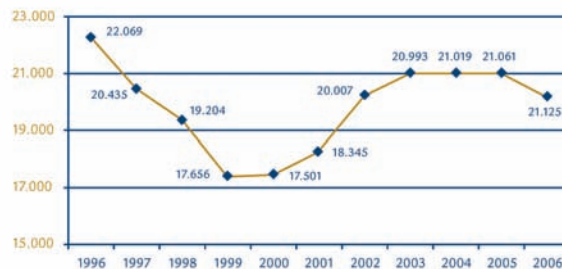
El nombre de dones que fan feina a les Illes Balears puja el 2006 fins a les 189.091, xifra que implica un rècord absolut d'ocupació. L'any 2006 es va tancar amb una mitjana de 10.340 dones d'alta en la Seguretat Social més que l'any 2005. En concret, el nombre de dones que fan feina a les Illes Balears ha passat de 145.890 l'any 2000 a 189.091 l'any 2006, i això significa un increment relatiu del 29,6% (43.201) davant del 13% que s'ha registrat en el cas dels homes.

Si l'any 2000 les dones representaven un 39,5% del total de persones ocupades, l'any 2006 han representat el 42,8%, percentatge que se situa per damunt de la mitjana espanyola, que és del 41,1%. No obstant això, el percentatge de dones sobre el total de la població ocupada continua essent inferior al percentatge d'homes (57,20%).

A més, el que resulta més important, és la primera vegada que l'atur femení davalla des de l'any 2000. Aquest any, 2006, es va tancar amb 17.501 dones desocupades; el 2001, amb 18.345; el 2002, amb 20.007; el 2003, amb 21.993; el 2004, amb 21.019, i el 2005, amb 21.061. L'any 2006, el nombre de dones desocupades va davallar fins a les 20.125, primer descens de l'atur des de l'any 2000.

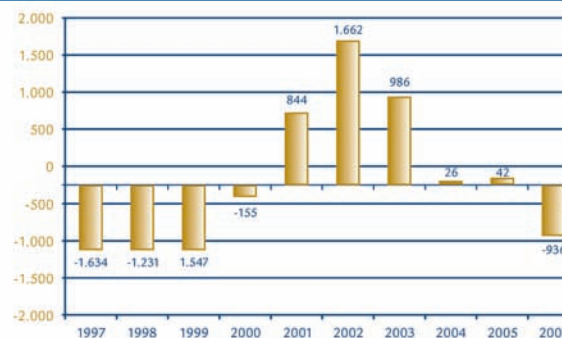
Per al període 1996-2006, les dones són les que experimenten el major descens de població aturada, en concret un 28,3% de dones aturades menys que fa 10 anys, mentre que els homes registren un descens del 18,7%.

Evolució de l'atur registrat en el col·lectiu femení 1996-2006

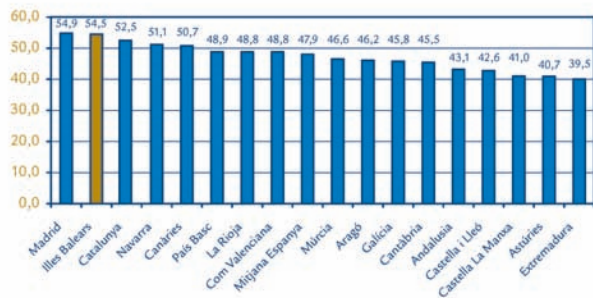
Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Variacions absolutes anuals de l'atur registrat en el col·lectiu femení, 1997-2006

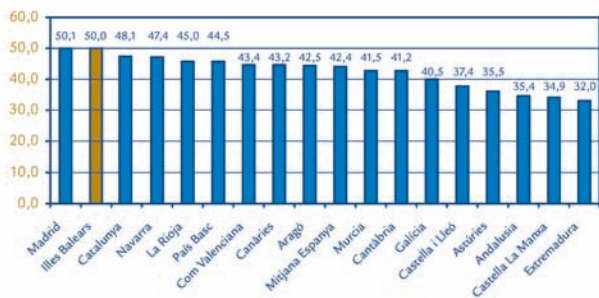
Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Rànquing de la taxa d'activitat femenina segons Comunitats Autònomes 2006

Font: INE-EPA.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Rànquing de la taxa d'ocupació femenina segons Comunitats Autònomes 2006

Font: INE-EPA.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Segons dades de l'EPA, per a l'any 2006, la taxa d'activitat femenina de les Balears comparada amb la resta de comunitats autònomes va ser, el 2006, la segona més alta de l'Estat; per darrera de la comunitat de Madrid (54,9%). La mitjana anual de les Balears va assolir la xifra del 54,5% (6,6 punts per damunt de la mitjana estatal). Això significa que, de cada 100 dones en edat de treballar, a les Balears n'hi ha 54 que ho fan o estan en disposició de fer-ho.

Les Balears han passat de ser la primera comunitat autònoma amb la taxa d'activitat femenina més alta de l'Estat a ser la segona, tot i l'augment de la taxa d'activitat en relació amb l'any anterior (53,2 l'any 2005 a 54,5 l'any 2005), donat el gran dinamisme de Madrid. El llistó del 50% d'activitat femenina sols el sobrepassen Madrid (54,9%), les Balears (54,5%), Catalunya (52,5%), Navarra (51,1%) i Canàries (50,7%).

La taxa d'activitat de les dones estrangeres és del 63,3% (a 8,8 punts per sobre la taxa femenina de les Illes Balears). La taxa d'activitat més elevada correspon a les dones estrangeres de fora de la UE, amb un 68,1%, mentre que la taxa d'activitat de les dones procedents de la UE és del 52,4%. A diferència d'anys anteriors, la taxa estatal d'activitat de les dones estrangeres ha estat, al llarg del 2006, superior a la taxa de les Balears.

Si ens referim a la taxa d'ocupació, les Balears apareixen com la segona comunitat autònoma amb la taxa d'ocupació femenina més alta: 50% de mitjana l'any 2006, per darrera de Madrid (50,1%) i a 7,6 punts per damunt de la mitjana nacional (42,4%).

La taxa d'ocupació de les dones estrangeres és del 55,3%. Se situa a 5,3 punts per sobre la taxa d'ocupació femenina de les Balears. Les dones

pertanyents a països de fora de la UE tenen una taxa d'ocupació més elevada (58,6%) que la de les dones de la UE (48,1%).

L'any 2006, com també passa amb la taxa d'activitat, la taxa d'ocupació de les dones estrangeres a nivell estatal és superior a la registrada a les Illes.

2.3) ELS JOVES I LA SEVA INCORPORACIÓ AL MERCAT LABORAL

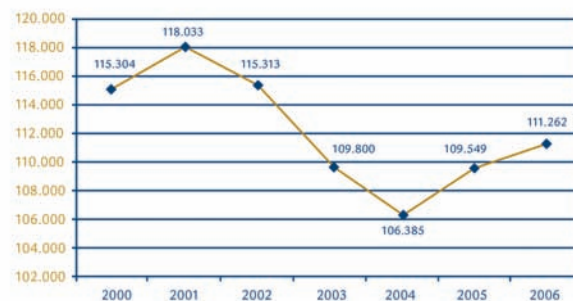
Els joves menors de 30 anys donats d'alta en la Seguretat Social durant el 2006 suposen un total de 111.262 (un 25,2% sobre el total de treballadores i treballadors afiliats). Segons el sexe, un 53,6% dels joves menors de 30 anys són homes i un 46,4%, dones.

Si tenim en compte el període 2000-2006, observam com durant els primers 4 anys (en contraposició al que ha succeït durant 2005 i 2006) es registra una pèrdua de llocs de treball per als joves menors de 30 anys, es perden 8.919 llocs (un 7,7%). Per al col·lectiu masculí, la pèrdua d'ocupació se situa en 7.073 llocs de feina (un 10,9% menys en relació amb l'any 2000), mentre que per al col·lectiu femení és de 1.845 (un 3,7% menys respecte a l'any 2000).

És durant l'any 2005 quan la població ocupada jove augmenta en 3.164 efectius laborals, un 3% més que l'any 2004. L'any 2006 l'augment és de l'1,6% respecte a 2005. Les dones són les que experimenten l'increment més elevat: 1.147 dones joves més que l'any passat d'alta en la Seguretat Social (un 2,3%) i 565 homes ocupats més, cosa que, en termes relatius, suposa un 1%.

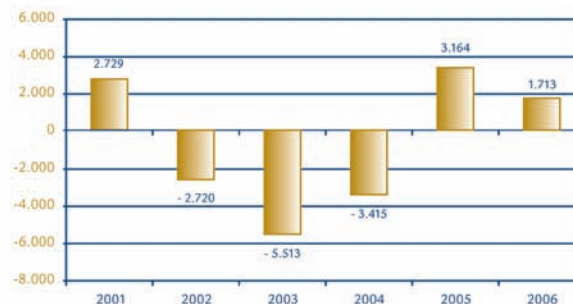
Finalment, el percentatge de joves de les Balears sobre el total de la població ocupada en relació a l'any 2000 ha experimentat una da-

Evolució dels joves menors de 30 anys d'alta a la seguretat social 2000-2006

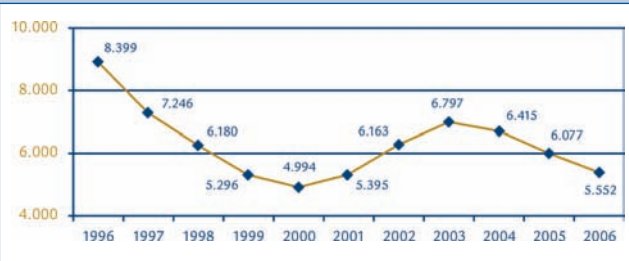
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Variacions absolutes anuals dels joves menors de 30 anys d'alta a la seguretat social 2000-2006

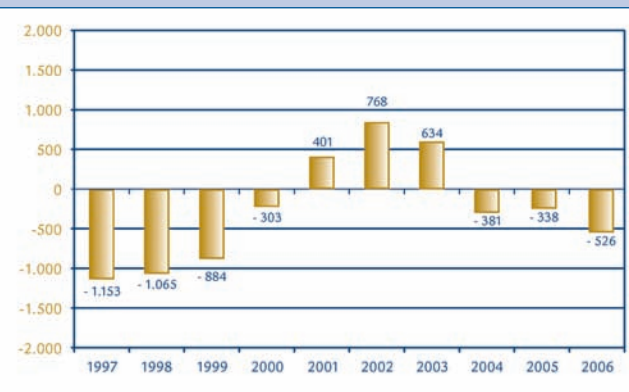
Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Evolució de l'atur registrat dels joves menors de 25 anys 1996-2006

Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Variacions absolutes anuals de l'atur registrat dels joves menors de 25 anys 1997-2006

Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

vallada de 6 punts, i ha passat del 31,2% l'any 2000 al 25,2% l'any 2006.

En relació a l'evolució de l'atur registrat entre els joves menors de 25 anys, hi ha un descens entre els anys 2004 i 2006 de 863 persones (-13,5%) davant del creixement de l'atur de joves menors de 25 anys entre l'any 2000 i 2004 que va ser de 1.169 persones (+23,4%).

L'Institut Nacional d'Estadística (INE), mitjançant l'enquesta de població activa (EPA), elabora trimestralment les taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur. La comparació del comportament de la població jove de les Balears amb la resta de comunitats autònomes ens dóna una bona perspectiva sobre els fluxos del mercat balear.

Les Balears tenen la taxa d'activitat dels joves menors de 30 anys més alta de l'Estat, segons les dades del 2006. La taxa, del 72,6%, se situa significativament per damunt de la mitjana espanyola, que va ser del 67,2% —en concret, hi ha una diferència de 5,4 punts. Les comunitats autònomes amb les taxes d'activitat juvenils més elevades són, darrera les Balears, Catalunya (71,7%), la Comunitat Valenciana (70,6%) i Madrid (69,8%)

La taxa d'ocupació de les persones joves menors de 30 anys a les Balears (65,5%) se situa a 7,4 punts per damunt de la taxa mitjana espanyola (58,1%). Les Illes estan en primera posició pel que fa al rànquing per comunitats autònomes. La segueixen les comunitats autònomes de Catalunya (64,5%), i Madrid (62,1%).

Segons les dades de l'enquesta de població activa de l'INE, la taxa d'atur dels joves menors de 30 anys a les Balears (9,8%) se situa a 3,8 punts per davall de la taxa del conjunt de l'Es-

tat (13,6%). Les Illes són la segona comunitat autònoma amb la taxa d'atur juvenil més baixa de l'Estat, per darrera d'Aragó (9,7%).

2.4) L'ARRIBADA MASSIVA DE TREBALLADORS ESTRANGERS

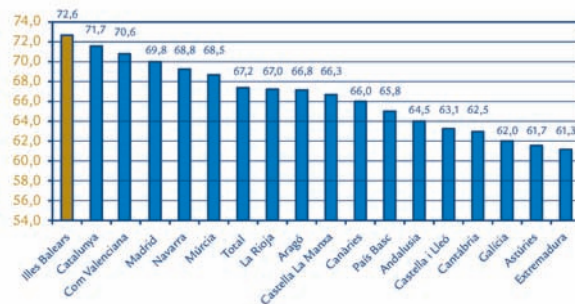
Segons el padró de població, en data 1 de gener del 2006, a les Illes Balears, en el transcurs del darrer any, la població ha augmentat en 17.931 persones i s'ha situat en 1.001.062 habitants. En termes relatius, això suposa un increment interanual de l'1,8%.

Del total de la població a les Illes, 167.751 persones són de nacionalitat estrangera, les quals, en termes relatius, suposen un 16,8% sobre el total de la població. La població estrangera ha crescut molt en els darrers deu anys, de manera que ha passat de ser d'un poc més de 30.000 persones, l'any 1996, a més de 167.000 l'any 2006.

En termes laborals, la població activa estrangera a les Balears en els darrers 6 anys ha augmentat en més de 74 mil persones, un 210,3% més que l'any 2000. El pes de les persones estrangeres sobre el total de població activa ha passat de suposar el 8,7% l'any 2000 al 20,7% l'any 2006. A Espanya, el creixement de població activa estrangera dels darrers 6 anys ha estat del 422,1%. Si ens hi fixam, l'any 2006 el pes de treballadores i treballadors estrangers sobre el total de població activa és del 12,9% (gairebé 8 punts per davall de les Balears). Les Balears són la comunitat autònoma amb el percentatge més elevat de població activa estrangera, en segon lloc hi ha Madrid (amb un 19,3%), i en tercer lloc, València (amb un 16,9%).

Segons les dades de l'Enquesta de Població Activa de l'INE, la taxa d'activitat de la població

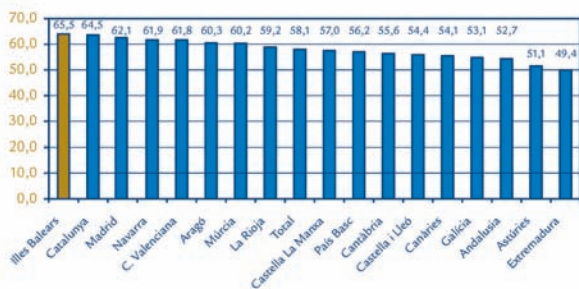
Rànquing de la taxa d'activitat dels joves menors de 30 anys segons Comunitats Autònomes 2006

Font: INE-EPA.

Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

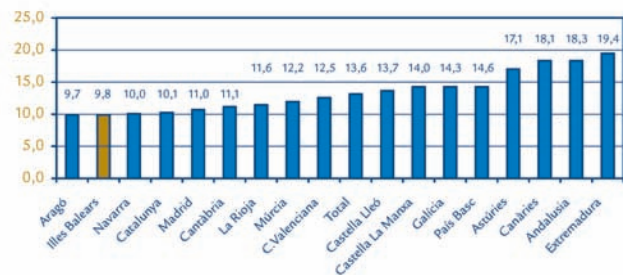
Rànquing de la taxa d'ocupació dels joves menors de 30 anys segons Comunitats Autònomes 2006

Font: INE-EPA.

Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Rànquing de la taxa d'atur dels joves menors de 30 anys segons Comunitats Autònomes, 2006

Font: INE-EPA
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Evolució de la població resident a les Illes Balears segon nacionalitat, 1996-2006

Any	Total	Espanyola	Estrangera	% Pob estrangera
1996	760.379	728.406	31.973	4,2%
1998	796.483	758.223	38.260	4,8%
1999	821.820	776.766	45.054	5,5%
2000	845.630	790.871	54.759	6,5%
2001	878.627	804.744	73.883	8,4%
2002	916.968	817.224	99.744	10,9%
2003	947.361	820.856	126.505	13,4%
2004	955.045	823.622	131.423	13,8%
2005	983.131	826.861	156.270	15,9%
2006	1.001.062	833.311	167.751	16,8%

Font: Institut Balear d'Estadística.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Evolució dels treballadors d'alta a la seguretat social (nacionals i estrangers), Illes Balears 2001-2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

estrangera a les Balears (73,1%) se situa a més d'11 punts per damunt de la taxa de la població autòctona (62,1%). El mateix passa amb la taxa d'ocupació, la població estrangera, amb un 66%, supera en més de 7 punts la taxa d'ocupació de la població autòctona (58,6%). Aquestes dades sobre immigració estrangera, posen de manifest que, tot i que inicialment l'arribada d'estrangers a les nostres illes tenia bàsicament una motivació residencial, en l'actualitat l'arribada de nous immigrants és de tipus laboral.

D'altra banda, la taxa d'atur de la població estrangera a les Balears (9,8%) se situa a més de quatre punts per damunt de la taxa de la població autòctona (5,7%).

L'any 2006 s'ha tancat amb una mitjana de 73.725 treballadors estrangers d'alta en la Seguretat Social, 15.861 més que l'any anterior, la qual cosa, en termes relatius, implica un increment del 18,8%. D'aquests treballadors, un 75,2% procedeixen de països no comunitaris, i el 24,8% restant, de països de la Unió Europea. Els treballadors estrangers representen el 16,7% del total de la població en situació d'alta laboral a les Illes Balears; aquest percentatge creix any rere any —el 2006 és dos punts superior al de l'any 2005.

Així doncs, l'any 2006, el creixement de l'ocupació més important s'ha produït entre els treballadors estrangers. Dels més de 20.000 nous afiliats, un 79,2% són estrangers, mentre que un 20,8%, nacionals. Com s'ha dit anteriorment, l'increment relatiu en el nombre de treballadors estrangers ha estat del 18,8%, mentre que l'increment en el nombre de treballadors nacionals, del 2,3%.

Pel que fa a l'atur, el nombre de desocupats estrangers se situa en 7.164, un 19,8% sobre el

total d'inscrits a l'atur. Hi ha un increment del nombre de persones estrangeres desocupades respecte de l'any 2005 (+712).

2.5) ELS MAJORS DE 55 ANYS EN EL MERCAT DE TREBALL BALEAR

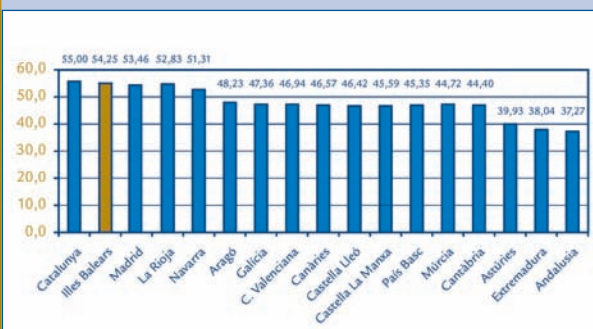
En relació al grup d'edat dels majors de 55 anys, un dels col·lectius d'actuació dictaminats per la Unió Europea, són els que registren el major augment de població activa, gairebé dupliquen els seus efectius laborals (94,5%). En 10 anys, la població activa s'ha envellit ja que el pes dels majors de 55 anys ha passat de suposar un 8,7% l'any 1996 a un 10,8% l'any 2006. D'altra banda, la població activa menor de 25 anys ha passat de representar un 16,8% el 1996 a un 12,1% el 2006.

Dins el col·lectiu de 55 i més anys, són sobretot les dones (114,5%) les que experimenten el major augment respecte a fa 10 anys.

De la mateixa manera, els majors de 55 anys són els que registren un augment major de població ocupada, un 99,5%. En 10 anys, la població ocupada s'ha envellit donat que el pes dels majors de 55 anys ha passat de suposar un 9,4% l'any 1996 a un 11,1% l'any 2006. D'altra banda, la població ocupada menor de 25 anys ha passat de representar un 14,7% el 1996 a un 11,2% el 2006.

En relació a la taxa d'ocupació, les Illes Balears són la segona comunitat autònoma per darrera de Catalunya (55%) amb la taxa d'ocupació més elevada per al col·lectiu dels majors de 55 anys, la nostra comunitat registra una taxa del 54,25%, seguida de Madrid amb un 53,46%.

Rànquing de la taxa d'ocupació dels majors de 55 anys segons Comunitats Autònomes 2006

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

**Perquè t'interessa,
Perquè ens interessa,**

CONTRACTE FIX

3) LA CONTRACTACIÓ LABORAL AL LLARG DELS DARRERS 10 ANYS

En els darrers 10 anys, s'ha de parlar d'un fort cicle expansiu en relació a la nova contractació registrada. El creixement de la contractació en aquests darrers 10 anys ha superat la xifra dels 200.000 contractes, el que en termes relatius ha suposat un increment del 87,8%. Paral·lelament a aquesta expansió de la contractació, també s'ha donat el creixement de la contractació indefinida, passant de representar el 8,2% del total de contractes que es varen registrar l'any 1997 al 13,3% l'any 2006.

Durant l'any 2006, a les Illes Balears es varen registrar 439.867 contractes en les oficines d'ocupació, 34.453 més que l'any anterior, que, en termes relatius, representa un 8,5%. Per al conjunt d'Espanya, aquest creixement ha estat del 7,9%. El 13,2% del total de contractes a les Illes Balears són indefinits i la resta, de caràcter temporal. Les Illes Balears ha estat la tercera comunitat amb més pes de la contractació indefinida en aquest darrer any. La contractació indefinida a l'Estat ha significat un 11,8% del total de contractes registrats. La primera comunitat en aquest sentit és Madrid, amb un 17,7%, seguida de Catalunya, amb un 16,5%.

Els contractes indefinits són els que han registrat un creixement percentual més elevat (+34,3%), mentre que els contractes temporals, tot i haver augmentat, ho han fet en menor mesura (+5,4%). Amb relació al sexe, s'ha

Contractes registrats a Balears 1997-2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Indefinits	20.963	27.259	35.921	34.563	37.590	35.301	37.278	40.056	43.662	58.649
Temporals	233.609	284.988	327.889	349.548	345.806	314.443	302.794	341.707	361.752	381.218
Total	254.572	312.247	363.810	384.111	383.396	349.744	340.072	381.763	405.414	439.867
Indefinits	8,2%	8,7%	9,9%	9,0%	9,8%	10,1%	11,0%	10,5%	10,8%	13,3%
Temporals	91,8%	91,3%	90,1%	91,0%	90,2%	89,9%	89,0%	89,5%	89,2%	86,7%
Total	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Font: SOIB.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

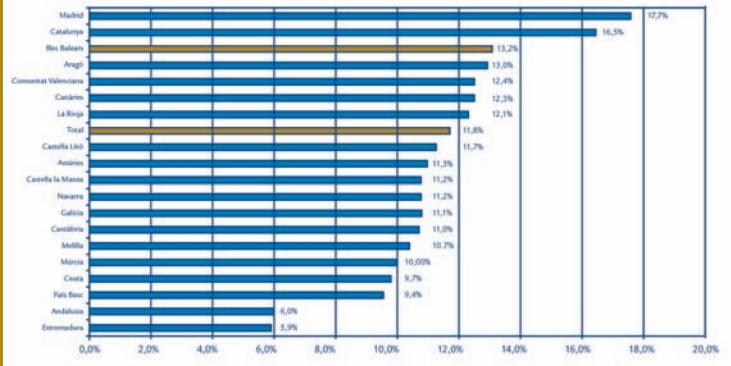
de dir que el 13,7% dels contractes registrats corresponents a dones varen ser de caràcter indefinit, mentre que en el cas dels homes aquest percentatge es va situar en el 13,1%. Aquest augment de la contractació indefinida es deu, en bona part, a la posada en marxa de noves mesures de foment d'aquest tipus de contractació.

Segons el sexe, les dades de contractació ens mostren com el 54,7% del total de contractes registrats correspon a homes i el 45,3%, a dones. Per grups d'edat, el 28,1% dels contractes són de persones menors de 25 anys; el 57,5%, de persones amb una edat compresa entre 25 i 44 anys, i el 14,4% restant, de majors de 45 anys.

Com a conclusió, caldria destacar l'augment de la contractació indefinida els darrers dos anys a les Illes Balears i primers mesos del 2007. Aquest augment en la contractació indefinida es deu en bona part a la posada en marxa de l'acord entre govern, empresaris i sindicats per al creixement i l'ocupació estable, i a les actuacions dutes a terme per part de la Conselleria de Treball i Formació per fomentar la contractació indefinida d'una sèrie de col·lectius preferents en relació a la seva integració laboral.

En relació a l'ocupació estable, també hem de fer referència a un altre indicador que és el que es refereix al percentatge de persones assalariades que tenen un contracte estable

Rànquing del pes de la contractació indefinida segons Comunitat Autònoma 2006

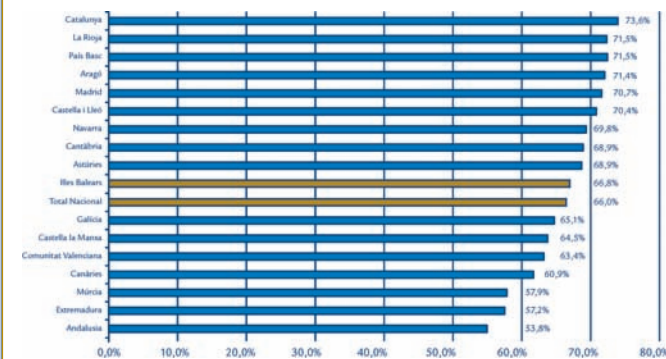

Font: INEM.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

a les Balears i que se situa per sobre la mitjana nacional.

Si en lloc d'analitzar els nous contractes ens referim a la situació en què es troba la població assalariada a les Illes Balears, observem que dos terços d'aquesta fan feina de forma estable; és a dir, que estan contractats de forma indefinida. Tot i la forta vinculació de la nostra economia a una sola activitat com és la turística, les Illes Balears tenen major proporció d'estabilitat que la mitjana espanyola. Si ens comparem amb comunitats on el turisme també té una forta presència, com són la Comunitat Valenciana i Canàries, les Illes Balears registren entre tres i sis punts més d'estabilitat.

Rànquing del pes dels assalariats amb contracte indefinit per CA 2006

Font: EPA-INE.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

En **SEGURETAT**,
tot i tots som peces clau
La **PREVENCIÓ**
no és un joc

estem **SEGURS**, **NO** volem **RISCS**

4) LA SALUT LABORAL DE LES ILLES BALEARS EN ELS DARRERS 10 ANYS

4.1) L'EVOLUCIÓ DE LA SALUT LABORAL A LES ILLES BALEARS

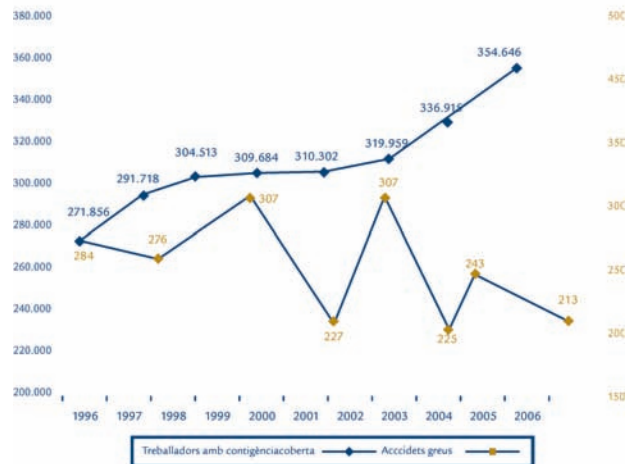
Pel que fa a la salut laboral, les dades mostren una davallada, durant l'any 2006, dels accidents mortals i, especialment, dels accidents greus, tant de l'índex d'incidència (-16,73% els accidents greus i -30,33% els accidents mortals) com de les dades absolutes (-12,35% els accidents greus i -26,67% els accidents mortals).

De fet, l'any 2006 s'ha tancat amb la incidència més baixa a les Illes Balears dels accidents greus d'almenys els vuit darrers anys, amb 0,60 accidents greus per cada mil treballadors. També passa el mateix amb els accidents mortals -llevat de l'any 2002- amb un índex del 0,03 l'any passat (2006). Pel que fa a les dades absolutes, els 11 accidents mortals registrats el 2006 van ser per las següents causes:

- 3 per infart
- 1 per cop de calor
- 6 per caiguda
- 1 per atropellament

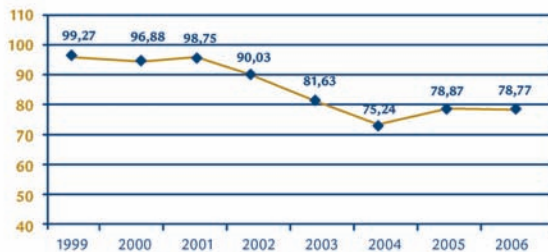
Durant el 2006 s'han registrat 213 accidents de caràcter greu a les Illes Balears, 30 menys que l'any 2005 (-12,35%). Aquesta dada (213) és la més baixa pel que fa a aquest tipus d'accidents que es registra a les Illes Balears en almenys els vuit darrers anys i se situa lluny dels 307 accidents greus que es varen registrar els anys 2001 i 2003.

Evolució dels treballadors amb contingència coberta i dels accidents greus en jornada a les Illes Balears 1999-2006

Font: Conselleria de Treball i Formació.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Evolució de l'índex d'incidència dels accidents amb baixa laboral en jornada de treball, Illes Balears 1999-2006

Font: Conselleria de Treball i Formació.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Els accidents lleus representen el 99,2% dels accidents que es registren a les Illes Balears; al contrari del que passa amb els accidents mortals i els greus, s'ha registrat un lleuger augment (0,04%) de la taxa d'incidència durant el darrer any (de 78,10 accidents per cada mil treballadors durant l'any 2005 a 78,13 el 2006). No obstant això, aquesta dada de 78,13 accidents lleus per cada mil treballadors se situa en els nivells més baixos dels darrers anys. Així, els anys 2006, 2005 i 2004 han registrat la incidència més baixa d'accidents lleus, amb cotes per davall dels 80 accidents lleus per cada mil treballadors que es contraponen a quotes per damunt dels 90 i 100 accidents lleus per cada mil treballadors dels anys 1999, 2000, 2001, 2002 i 2003.

Els accidents lleus han registrat una taxa d'incidència de 78,13 accidents per cada mil treballadors, davant d'una incidència de 0,6 dels accidents greus i de 0,03 dels accidents mortals.

Les dades absolutes dels accidents lleus a les Illes Balears mostren un augment de 1.397 accidents durant el 2006, que contrasta amb la davallada dels accidents greus (-30) i mortals (-4). La Conselleria de Treball i Formació, conscient d'aquest augment que ja es va detectar a mitjan any 2006, va posar en marxa fa uns mesos un pla d'investigació dels accidents lleus amb l'objectiu de determinar-ne l'origen i, a partir de les conclusions, iniciar actuacions concretes per reduir el nombre d'accidents de caràcter lleu.

Finalment, la suma dels accidents mortals, dels greus i dels lleus determina una taxa d'incidència de la sinistralitat laboral per a les Illes Balears, durant el 2006, de 78,77 accidents per cada mil treballadors. Aquesta dada implica un nivell encara inferior al del

2005, que es va tancar amb 78,87 accidents per cada mil treballadors. La taxa d'incidència dels accidents laborals durant l'any 2006 ha davallat un 0,13%, mentre que la dels accidents greus i mortals ha estat del 16,73% i del 30,33%, respectivament.

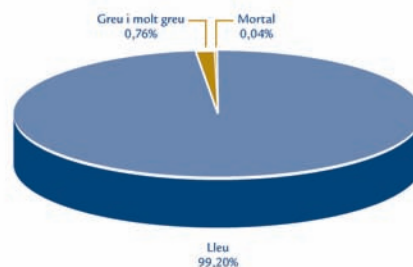
El nombre total d'accidents durant el 2006 ha estat de 27.934 (27.710 lleus, 213 greus i 11 mortals), 1.363 més que durant el 2005. Això significa un creixement de les dades absolutes del 5,1%, si bé cal tenir en compte l'augment significatiu del nombre de treballadors afectats en el darrer any i el que això suposa. Per tant, seguint les pautes del Ministeri de Treball i Afers Socials per tractar amb rigor les dades, cal referir-se a la taxa d'incidència que relaciona el nombre d'accidents amb el nombre de treballadors i que fa possible una comparació real amb anys precedents i amb la resta de comunitats. Així, la taxa d'incidència dels accidents laborals a les Illes Balears, durant l'any 2006, ha estat de 78,77, davant les taxa de 78,87 del 2005; de 75,25 del 2004; de 81,63 del 2003; de 90,03 del 2002; de 98,75 del 2001; de 96,88 del 2000, i de 99,27 del 1999.

4.2) EL PERFIL DE LA SALUT LABORAL A LES ILLES BALEARS

El 99,2% dels accidents laborals que varen tenir lloc l'any passat a les Illes Balears varen ser de caire lleu, mentre que un 0,76% del total varen ser accidents greus i molt greus i un 0,04%, mortals. Respecte a l'any 2005, cal assenyalar un descens del pes dels accidents greus, molt greus i mortals i, contràriament, un pes més acusat dels accidents lleus sobre el total d'accidents.

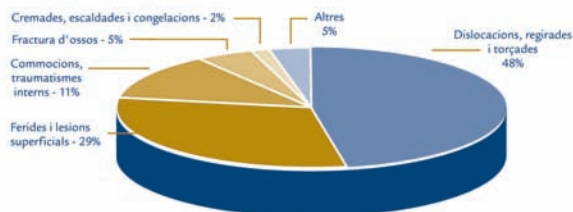
En relació al grup d'edat, són els joves menors de 20 anys els que registren una incidència

Percentatge d'accidents en jornada de treball i amb baixa laboral segons grau de lesió, Illes Balears 2006

Font: Conselleria de Treball i Formació.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

Accidents en jornada de treball i amb baixa laboral segons tipus de lesió, Illes Balears 2006

Font: Conselleria de Treball i Formació.
Centre d'Estudis i Programes Laborals de les Illes Balears.

major de la sinistralitat laboral, amb 135,2 accidents per cada mil treballadors, encara que hi ha un descens respecte del 2005, any que es va tancar amb una incidència de 138,2 accidents per cada mil treballadors.

En relació al sector econòmic, és el sector de la construcció el que registra una taxa més alta (171,56 accidents per cada mil treballadors), seguit del sector industrial (121,32), del de serveis (59,52) i de l'agrari (51,73). Tots els sectors, menys el de la indústria, han registrat un descens de la incidència de la sinistralitat laboral respecte del 2005.

En aquest sentit, s'ha d'assenyalar que la Conselleria de Treball i Formació va desenvolupar durant l'any 2006 dues campanyes específiques adreçades a l'activitat d'hoteleria i restauració i al sector de la construcció, en col·laboració amb la Fundació per a la Prevenció en Hoteleria de les Illes Balears i la Fundació Laboral de la Construcció, respectivament, en les quals participaren els sindicats i la patronal del sector. La guia de prevenció en l'hoteleria i la restauració, amb una tirada de més de 25.000 exemplars, es va distribuir entre les treballadores i els treballadors de més de 1.700 hotels i en més de 6.600 bars, restaurants i cafeteries de les Illes Balears. La guia de prevenció en la construcció ha tingut una tirada de 12.000 exemplars i s'ha distribuït entre els treballadors del sector.

Respecte a la incidència de la sinistralitat, Eivissa és la que té una taxa major (98,87), seguida de Menorca (82,06), de Mallorca (79,70) i de Formentera (69,90). Es produeix un descens de la incidència dels accidents laborals en totes les illes, exceptuant-ne Eivissa i Formentera.

La incidència de la sinistralitat laboral entre els treballadors estrangers és molt superior (91,84 accidents per cada mil treballadors) a la dels treballadors nacionals (79,83). A més, mentre que hi ha una davallada de la incidència dels accidents entre els treballadors nacionals (de 82,39 accidents el 2005 a 79,83 el 2006), entre els treballadors estrangers n'hi ha un augment molt important (de 78,70 a 91,84).

Si ens fixam amb la lesió que provoca l'accident, són les dislocacions, registrades i torçades el tipus de lesió més freqüent (un 47,9% sobre el total dels accidents), mentre que les ferides i lesions superficials signifiquen un 28,7%. A continuació, trobam les commocions i els traumatismes interns (11,4%), les fractures d'ossos (5%) i les cremades, escaldades i congelacions (1,7%).

Signatura conveni entre la Fundació Laboral per a la Prevenció de Riscos a l'Hoteleria i la Tresoreria General de la Seguretat Social. Acte presidit per la Conselleria de Treball i Formació.

Representants d'entitats locals que han subscrit
un pacte local d'ocupació amb el govern de les Illes Balears
per al període 2005-2007

5) LA CONVERGÈNCIA AMB EUROPA

a bona evolució del mercat de treball de les Illes Balears, especialment pel que fa a l'ocupació i a l'atur, col·loca la nostra comunitat en una situació privilegiada a l'hora d'assolir els objectius marcats per la Cimera de Lisboa, que fixa com a mesura prioritària la creació de més llocs de feina i millors a partir de quatre reptes: l'adaptabilitat, atreure més persones al mercat laboral, la millora de la qualitat de l'ocupació i la inversió en capital humà.

Hi ha quatre paràmetres bàsics sobre els que pot articular-se l'Estratègia de Lisboa: ocupació; innovació, I+D i societat del coneixement; educació i medi ambient.

Quant al mercat de treball, l'Estratègia Europea d'Ocupació es planteja dos grans objectius que s'han d'assolir l'any 2010:

La convergència plena en renda per càpita.

Superar la taxa d'ocupació de la UE (arribar al 70%).

En aquest sentit, el PIB per càpita balear, en relació al PIB per càpita mitjà de la Unió Europea (UE-25) assolí l'any 2004, darrera dada disponible, el 110,9%. Per la qual cosa, el PIB per càpita balear supera el de la mitjana de l'economia europea, fet que es dona des del 1995, segons les dades disponibles de l'Eurostat.

Indicadors d'avaluació	Illes Balears			Espanya			UE		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	UE-25 Darrera dada (2005)	UE-15 Darrera dada (2005)	Objectiu 2010 d'avaluació
Ocupació									
Taxa d'ocupació (% població 15 a 64 anys)	66,3	67,2	67,9	59,8	61,1	63,3	63,8	65,2	70,0
Taxa d'ocupació dones (% dones 15 a 64 anys)	55,5	57	57,4	46,3	48,3	51,2	56,3	57,4	60,0
Taxa d'ocupació majors 55 anys (% població 55 a 64 anys)	49,3	47,1	47,7	40,7	41,3	43,1	42,5	44,1	50,0
Atur									
Taxa d'atur (% població activa)	9,6	9,1	7,2	11,5	11,0	9,2	9,0	8,2	
Taxa d'atur dones (% població activa femenina)	12,1	11,2	9,9	16,0	15,0	12,2	9,9	9,1	
Taxa d'atur joves (% població activa 15-24 anys)	22,4	18,7	17,7	22,7	22,0	19,7	18,7	16,9	
Ratio atur joves (% població 15-24 anys)	12,4	10,0	9,4	10,1	9,9	9,4	8,4	8,1	
Atur llarga durada (% total aturats)	19,5	15,7	13,2	33,6	32,0	24,5	45,5	41,8	

Al contrari, la mitjana de l'economia espanyola presenta un PIB per càpita inferior al de la mitjana europea (97,7%). No obstant això, aquest índex presenta una evolució positiva per a Espanya ja que ha passat de ser del 92,3% l'any 2000 al 97,7% l'any 2005.

Per altra banda, el PIB per càpita de les Illes Balears, en comparació amb el PIB per càpita de l'economia espanyola (Espanya=100), ha presentat històricament valors bastant superiors. L'objectiu de convergència real establert en el PNR amb la UE-25 a les Illes Balears s'ha assolit i superat.

El segon objectiu reflectit en l'Estratègia Europea d'Ocupació és el de superar la taxa d'ocupació de la UE en el 2010 (arribar al 70%).

En aquest sentit, l'economia balear sempre ha presentat unes taxes d'ocupació molt elevades, superant des del 2002 l'objectiu europeu fixat per al 2010. La darrera dada disponible per a les Illes Balears, presentava l'any 2005 una taxa d'ocupació (població 15-64 anys) del 67,9%.

En el cas d'Espanya les xifres també mostren una

tendència positiva, havent passat d'una taxa d'ocupació del 56,3% l'any 2000 a una taxa del 63,3% l'any 2005. La UE també presenta una evolució positiva, si bé amb un creixement més lent, per a l'any 2005 la taxa d'ocupació de la UE-25 era del 63,7%.

Així doncs, l'economia balear supera els dos objectius quantitius fixats en el PNR i als quals han de respondre els objectius estratègics de la programació del FSE per al nou període 2007-2013.

Per acabar, convé assenyalar que, des del punt de vista de la perspectiva de gènere, la Comissió Europea ha reconegut, reiteradament, l'enorme potencial de les dones per al desenvolupament del mercat de treball. En aquest sentit, l'economia balear ha mostrat un comportament molt positiu (som la comunitat amb major taxa d'ocupació i activitat femenina d'Espanya) i per damunt de la resta de comunitats. Això no obstant, ha de millorar i continuar servint per recepcionar l'aportació femenina al compliment dels objectius econòmics acordats a l'estratègia de Lisboa.

Per a més informació sobre el mercat laboral a nivell d'illes, podeu consultar el portal de Treball i Formació <http://treballiformacio.caib.es/portal/index.ca.htm> a l'apartat de "DADES DEL MERCAT LABORAL"

